

**Odborný posudok
k strategickému dokumentu**

**„Územný plán obce Vyšné Ružbachy“
(okres Stará Ľubovňa)**

podľa § 13 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vypracoval:
Mgr. Marián Buday
V Prešove, jún 2023

Obsah

- A.I. Základné údaje o obstarávateľovi
- A.II. Základné údaje o spracovateľovi správy o hodnotení
- B.I. Úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Vyšné Ružbachy (návrh)
- B.II. Stanoviská podľa § 12 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- B.III. Úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia
- B.IV. Použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií
- B.V. Varianty riešenia strategického dokumentu
- B.VI. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu
- C.I. Návrh záverečného stanoviska (v prílohe)
- D.I. Spracovateľ posudku

Príloha: Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ (návrh) – samostatne.

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

Označenie: Obec Vyšné Ružbachy

Sídlo: Obecný úrad Vyšné Ružbachy 243, 06502 Vyšné Ružbachy

Kontakt: tel.:052/439 81 10, e-mail: obecvr@slnet.sk

Mgr. Peter Martinek, starosta obce

Obecný úrad Vyšné Ružbachy 243,065 02 Vyšné Ružbachy

Kontakt -mobil: 0915 904 773, e-mail: starosta@obecvysneruzbachy.sk

Meno a priezvisko, kontakt na oprávneného zástupcu obstarávateľa a osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, od ktorej možno dostať informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie:

Mgr. Peter Martinek, starosta obce (kontakt – pozri vyššie)

Ing. Vladimír Šterbák, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Kontakt: 0902 918 502, e-mail: sterbak@hotmail.com

Meno, priezvisko a kontakt na osobu, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie:

Ing.arch. Vladimír Ligus, autorizovaný architekt SKA č.1129, hlavný riešiteľ

Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov

Kontakt: 051/7722071, e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

Miesto na konzultácie: Ateliér URBEKO, Konštantínova 3, 080 01 Prešov

A.II. Základné údaje o spracovateľovi správy o hodnotení

Ing.arch. Vladimír Ligus

Ateliér URBEKO s.r.o., Prešov

Kontakt: 051/7722071, e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

B.I. Úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Vyšné Ružbachy(v návrhu)

Úplnosť správy o hodnotení rámcovo predurčuje príloha č.5 Obsah a štruktúra správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie k zákonu č. 24/2006 Z.z. o hodnotení vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá taxatívne určuje obsah a štruktúru správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie.

Spracovateľ posudku v tejto kapitole hodnotí predovšetkým skutočnosť, či správa o hodnotení obsahuje všetky informácie predpísané v prílohe zákona, nadväzujúce na obsah a štruktúru správy o hodnotení, prípadne spracovateľ identifikuje formálne a vecné nedostatky v správe o hodnotení.

Okrem základných údajov o obstarávateľovi strategického dokumentu (kap. A.I) a základných údajov o územnoplánovacej dokumentácii (kap. A.II – názov, územie, dotknuté obce, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice) spracovateľ správy o hodnotení v kapitole B Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia podáva predpísané informácie o vstupoch a výstupoch.

Údaje o vstupoch v podkapitole B.I. sa týkajú **pôdy** (konštatujú sa zábery poľnohospodárskej pôdy vo všeobecnosti, návrh územného plánu vyhodnotenie perspektívneho záberu PPF podá formou samostatných príloh; nenavrhne sa záber lesnej pôdy), **vody** (súčasný zdroj pitnej vody, jej akumulácia, vodovodný systém; kúpeľné vody a minerálne a termálne vody; kanalizácia), **surovín** (v riešenom území je situované chránené ložiskové územie a dobývací priestor k ochrane a dobývaniu výhradného ložiska travertínu), **energetických zdrojov** (súčasný stav v zásobovaní elektrickou energiou, plynom a teplom), **nárokov na dopravu a inú infraštruktúru** (základný komunikačný systém; statická doprava; hromadná verejná doprava; pešie komunikácie a plochy; účelové cesty; dopravné zariadenia; cyklistická doprava; železničná doprava).

Údaje o výstupoch v podkapitole B.II. sa dotýkajú **ovzdušia** (konštatuje sa súčasný stav), **vody** (súčasný stav nakladania s odpadovými a zrážkovými vodami), **odpadov** (súčasný stav v nakladaní s odpadmi; návrhy); **hluku a vibrácií** (z dopravy; zdroje vibrácií nie sú), **žiarenia a iných fyzikálnych polí** (radónové riziko nízkej a strednej intenzity), **významných terénnych úprav** (terénne úpravy v súvislosti s výstavbou rodinných domov a s navrhovanou stavbou malej vodnej nádrže – poldra na vodnom toku Rieka).

Obsahový celok **C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia** vymedzuje hranice dotknutého územia (katastrálne územie obce Vyšné Ružbachy), charakterizuje jeho súčasný stav životného prostredia (C.II.) a hodnotí predpokladané vplyvy územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a hodnotí ich významnosť (C.III.).

V kapitole **C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia** v jednotlivých kapitolách charakterizuje v krátkosti, ale výstižne **horninové prostredie** (geologická charakteristika riešeného územia; ložiská nerastných surovín; inžiniersko-geologické vlastnosti územia; stav znečistenia horninového prostredia; geodynamické javy; geomorfologické pomery (geologické pomery; inžiniersko-geologické vlastnosti riešeného územia; stav znečistenia horninového prostredia; geodynamické javy – zosuvy, seizmicita územia, vodná erózia; geomorfologické pomery), **klimatické pomery** (klimatické začlenenie, klimatické charakteristiky), **ovzdušie** (bez významných zdrojov znečistenia, aktuálny stav), **vodné pomery** (povrchové vody; súčasný stav miestnych vodných tokov; podzemné vody; vodohospodársky chránené územia; kvalita vôd), **pôdne pomery** (pôdne typy a druhy; bonita; vlastnosti pôd; náchylnosť na degradáciu a znečistenie), **flóru, faunu, biotopy, migračné**

koridory (flóra - fytogeografické začlenenie územia; lesy; nelesná drevinová vegetácia, lúčne spoločenstvá; fauna – zoogeografické členenie, charakteristické druhy; biotopy národného a európskeho významu; významné migračné koridory živočíchov), **krajinu** (morfológické a morfometrické pomery; súčasná krajinná štruktúra; scenéria; ekologická stabilita), **územne chránené časti prírody** (chránené územia národnej siete a chránené územie európskej sústavy Natura 2000 v riešenom území nie sú; chránené územia podľa osobitných predpisov; územný systém ekologickej stability), **obyvateľstvo** (demografické údaje, občianska vybavenosť; výchova a školstvo, kultúra a osвета, telovýchova a šport; nevýrobné a výrobné služby; rekreácia a cestovný ruch; infraštruktúra – dopravná, zásobovanie elektrickou energiou a plynom; spoje a telekomunikačné zariadenia; nakladanie s odpadmi), **kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská** (reálie v riešenom území), **paleontologické náleziská a významné geologické lokality** (reálie v riešenom území), **iné zdroje znečistenia** (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie); **zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.**

V kapitole **C.III. sú hodnotené predpokladané vplyvy územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia** a odhaduje sa ich významnosť v tématických skupinách: **Vplyvy na obyvateľstvo** (predpoklad vplyvov v pozitívnej rovine na pohodu života a zdravie obyvateľov – návrhy územného plánu k obytnej funkcii obce; k občianskej vybavenosti; k ekonomickej základni; k doprave; k zásobovaniu energiami; k hospodáreniu s vodami); **na horninové prostredie** (s výnimkou stavebných základových prác v hornej vrstve hornín vylúčené vplyvy); **na klimatické pomery** (bez predpokladu väčších zmien na mikroklimu); **na ovzdušie** (bez podstatných negatívnych zmien), **na vodné pomery** (protipovodňová bezpečnosť); **na pôdu** (zásadnejšie vplyvy na lokalitách mimo súčasného zastavaného územia obce), **faunu, flóru a biotopy** (konštatujú sa očakávané čiastočné zmeny v biotopoch chránených druhov a v biotopoch ako takých, predovšetkým v lokalitách novej výstavby, stavieb turistických chodníkov a cykloturistických trás, poldra), **vplyvy na krajinu** (podstatné zmeny sa neočakávajú až na rozšírenie zastavaného územia o plochy výstavby rodinných domov a bytových domov; **vplyvy na chránené územia a územný systém ekologickej stability** (absencia chránených území národnej i európskej siete; vplyvy na jednotlivé prvky ÚSES), **na kultúrne, historické pamiatky a archeologické náleziská** (pamiatky ani archeologické náleziská nie sú návrhom územného plánu dotknuté), **vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality** (do prostredia geologicky významných lokalít návrh územného plánu závery neumiestňuje), **iné vplyvy** (nie sú identifikované).

V závere kapitoly **C.III. sú komplexne posúdené očakávané vplyvy z hľadiska ich významnosti.**

Kapitola **C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie** konštatuje, že v návrhu územného plánu opatrenia zamerané na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov zámerov návrhu územného plánu sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu.

V kapitole **C.V. Porovnanie variantov** je porovnávaný jednovariantný návrh územného plánu s „nulovým variantom“.

V kapitole **C.VI. správa o hodnotení** v krátkosti predstavuje **metódy použité v procese hodnotenia vplyvov a spôsob a zdroje získavania údajov**, v kapitole **C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení.**

Záverečné kapitoly (**VIII. – X.**) obsahujú **všeobecné záverečné zhrnutie, zoznam riešiteľov správy o hodnotení** a predstavuje **podklady na vypracovanie správy o hodnotení.**

Záver k hodnoteniu úplnosti správy o hodnotení strategického dokumentu:

Správa o hodnotení vplyvu strategického dokumentu – „Návrhu Územného plánu obce Vyšné Ružbachy“ na životné prostredie, vypracovaná podľa § 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahuje všetky náležitosti a štrukturálne je zoradená tak, ako ich predpisuje príloha č. 5 k zákonu: „Obsah a štruktúra správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie“.

Podané informácie a hodnotenia sú vzhľadom na obsah, ciele a priestorový rozsah realizácie v návrhu územného plánu vyčerpávajúce a plnia o.i. informačné nároky na schválenie strategického dokumentu.

B.II. Stanoviská podľa § 12 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Podľa § 12 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov dotknuté orgány a iné subjekty doručili stanoviská k správe o hodnotení príslušnému orgánu (Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie gen. Štefánika 526/1, 064 01 Stará Ľubovňa). Stanoviská, poskytnuté v priebehu vypracovávaní posudku okresnému úradu doručili 3 právne subjekty, z nich **1** stanovisko neobsahuje pripomienky, **2** obsahujú pripomienky – oba subjekty - z nich stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., OZ Košice (S-01) je podstatné. Podstatné sú aj stanoviská vyplývajúce zo zápisnice z prerokovania problematiky NKP Areál sôch (S-05) v nadväznosti na predchádzajúce stanoviská Krajského pamiatkového úradu Prešov (S-03; S-04). Z dotknutých (susediacich) obcí stanoviská v stanovenej lehote neboli poskytnuté.

Z dôvodu, že v stanovenej lehote poskytli stanoviská k správe o hodnotení a k strategickému dokumentu (v jednom celku) len 3 subjekty, podáva sa v kap. B.II. aj prehľad stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente s ich vyhodnotením, uvedenom v správe o hodnotení.

Poznámka: V prehľade stanovísk (nižšie) ich pôvodný text môže byť zhrnutý a skrátený, bez straty závažnosti kľúčových výrokov stanoviska.

Legenda:

SO-01 až SO-xx = stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente, uvedené aj v dokumente „rozsah hodnotenia“.

S-01 až S-xx = stanovisko právnych subjektov s číselným poradím. Poznámka: Poradie stanovísk je dané dátumom ich vyhotovenia.

Pod pojmom „vyhodnotenie“ je prezentované vyhodnotenie zo strany spracovateľa odborného posudku, v prípade stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente vyhodnotenie zo strany spracovateľa správy o hodnotení.

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente sú v rozsahu hodnotenia deklarované špecifické požiadavky (SO-01; SO-06; SO-07; SO-11; SO-12; SO-13; SO-14):

SO-01 Obvodný banský úrad v Košiciach v stanovisku – v liste č. 463-697/2023 z 1. marca 2023: ... v záujmovom území k.ú. Vyšné Ružbachy sa nachádza chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Vyšné Ružbachy“, určené na zabezpečenie ochrany a dobývania výhradného ložiska travertínu. Pri povoľovaní stavieb a zariadení ktoré nesúvisia s dobývaním, môže byť stavebné povolenie vydané len na základe záväzného stanoviska úradu v zmysle § 19 zák. č. 44/1988 Zb.

Vyhodnotenie: Návrh územného plánu v plnej miere rešpektuje stanovené podmienky, v návrhu územného plánu je priestor vymedzený pre funkciu sympózia – múzea kamenných plastík v prírode. Prípadná obmedzená a účelová ťažba môže byť realizovaná na základe príslušných povolení len pre umelecké účely. Podmienka že stavby nesúvisiace s ťažbou môžu byť povolené len na základe záväzného stanoviska banského úradu bude uvedená v záväznej časti ÚPN.

SO-02 Dopravný úrad č.8753/2023/ROP-002/8867 z 1. marca 2023 (cit.) z pohľadu Dopravného úradu neexistujú žiadne vplyvy, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v kap. C.III.7 a C.III.5.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-03 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy odpadového hospodárstva v stanovisku č. OU-SL-OSZP-2023/002423-002 z 1. marca 2023 nemá k oznámeniu o strategickom dokumente.... pripomienky nebudú dotknuté jeho záujmy.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-04 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni v stanovisku č. RÚVZSL/OHŽPaZ/493/1315/2023 z 3. marca 2023 z hľadiska ochrany verejného zdravia k oznámeniu o strategickom dokumente „územný plán obce Vyšné Ružbachy“ nemá pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-05 Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa v stanovisku č. 139/2023-530, 277/2023 z 2. marca 2023 súhlasí s dokumentom „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ bez pripomienok....

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-06 Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky za oblasť dopravy v stanovisku č. 12443/2023/SSD/23421 z 2. marca 2023 žiada rešpektovať nasledujúce požiadavky:

- rešpektovať nadradenú, aktuálne platnú dokumentáciu ÚPN VÚC Prešovského samosprávneho kraja
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma
- dopravné pripojenia, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu cyklistické trasy a pešie trasy riešiť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi
- v blízkosti pozemných komunikácií dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z. Umiestnenie lokalít predovšetkým bývania v pásme s prekročenou prípustnou hodnotou hluku, infrazvuku a vibrácií neodporúčame.... navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy....
- postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR....

Vyhodnotenie: Návrh územného plánu obce Vyšné Ružbachy rešpektuje vyššie uvedené požiadavky ministerstva.

SO-07 Krajský pamiatkový úrad Prešov v záväznom stanovisku č. KRUPO-2023/5073-2/18612/Jur stanovuje podmienky, týkajúce sa pamiatkového fondu obce, archeologických nálezov a archeologických nálezísk.

Vyhodnotenie: Návrh územného plánu v plnej miere rešpektuje stanovené podmienky.

SO-08 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie ako dotknutý orgán ochrany ovzdušia v stanovisku č. OU-SL-OSZP-2023/002538-002 zo 6. marca 2023 nemá pripomienky a zároveň oznamuje, že nebudú dotknuté jeho záujmy.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-09 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie ako dotknutý orgán ochrany prírody a krajiny v stanovisku č. OU-SL-OSZP-2023/002536-002 zo 6. marca 2023 nemá.... pripomienky a zároveň oznamuje, že nebudú dotknuté jeho záujmy.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-10 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor krízového riadenia, v stanovisku č. OU-SL-OKR-2023/002442-002 zo 7. marca 2023 nepožaduje ďalšie posúdenie v zmysle zák. 24/2006 a súhlasí s oznámením o vypracovaní strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

SO-11 Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja ako dotknutý orgán územného plánovania v stanovisku č. 04761/2023/DUPaZP-2 zo 7. marca 2023 požaduje, aby strategický dokument bol riešený v súlade s Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja, v rámci ktorého je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Vyhodnotenie: Územný plán obce Vyšné Ružbachy je riešený v súlade s Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja.

SO-12 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy v stanovisku č. 5882/2023-5.313188/2023 z 15. marca 2023 uvádza:

- V katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy sa nachádza výhradné ložisko „Vyšné Ružbachy – dekoračný kameň (360)“ s určeným dobývacím priestorom (DP) a chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktoré nemá neurčenú organizáciu....
- Žiadame aj územie v blízkosti CHLÚ a DP nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.
- V území je evidovaná skládka odpadov (.... zobrazená na priloženej mape). Ministerstvo odporúča uvedenú skládku dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
- sú zaregistrované svahové deformácie – potenciálne..... bezprostredné okolie je zaradené do rajónu nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov za priaznivých klimatických podmienok (Poznámka: Priaznivé klimatické podmienky sú myslené vo vzťahu k svahovým pohybom), prípadne pri necitlivých antropogénnych zásahoch.
- predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika zobrazené na priloženej mape Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa § 20 ods.3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt potenciálnych zosuvov, resp. výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych svahových pohybov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom, územie s výskytom stredného radónového rizika podľa zák. č. 355/2007 Z.z. a vyhl. MZ SR č. 98/2018 Z.z.

Vyhodnotenie: Územný plán obce Vyšné Ružbachy je riešený v súlade s usmernením a požiadavkami stanoviska MŽP SR, odboru štátnej geologickej správy a Obvodného banského úradu. Vo výkresovej časti návrhu územného plánu je vymedzené územie s potenciálnym výskytom svahových deformácií (zosuvov) a územie s výskytom nízkeho radónového rizika.

SO-13 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán z vodohospodárskeho hľadiska v stanovisku č. OU-SL-OSZO – 2023/002868 zo 17. marca 2023 upozorňuje na dodržiavanie ustanovení vodného zákona, o.i.:

- Ten, kto vykonáva činnosť ovplyvňujúcu stav povrchových a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu,
- Vlastník, správca alebo nájomca poľnohospodárskych alebo lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom.... ktorý zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšeniu vodných pomerov, je povinný zabráňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia,
- Pri spracovaní strategického dokumentu dodržať ustanovenia § 8, ods. 13 zák. č 7/2010 o ochrane pred povodňami (zákon o povodniach). Ďalej stanovisko podrobne vymenováva povinnosti obce v rámci preneseného výkonu pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku v súvislosti so spracovaním strategického dokumentu., vyplývajúce z ustanovení § 26 ods. 4 písm. a), b), c), d), e) f) zákona o povodniach.

Vyhodnotenie: Návrh územného plánu obce Vyšné Ružbachy zohľadňuje ustanovenia vodného zákona a povodňového zákona vrátane návrhov na zdržiavanie vôd v území a návrhov, zameraných na protipovodňové opatrenia z pozície územnoplánovacej dokumentácie.

SO-14Ing. Katarína Weissová, ako dotknutá verejnosť doručila stanovisko z 8. marca 2023 (doručené poštou 16. marca 2023). V stanovisku podáva informácie za podielových spoluvlastníkov nehnuteľností, nachádzajúcich sa v centre intravilánu Vyšných Ružbách, vedených na liste vlastníctva LV č. 2386 (pozemky sú obyvateľmi obce a návštevníkmi kúpeľov využívané na športovo-rekreačné účely).

Z dôvodov podrobne popísaných v stanovisku podieloví spoluvlastníci žiadajú predmetné pozemky vedené na LV č. 2386 v územnom pláne kvalifikovať ako stavebné pozemky.

Vyhodnotenie: Požiadavka sa bude riešiť v rámci prerokovania podľa stavebného zákona.

Stanoviská k správe o hodnotení:

S-01 Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Povodie Hornádu, odštepný závod Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice,

č. CS VP OZ KE 2084/2023 z 23.05.2023,

Vec: Vyšné Ružbachy – správa o hodnotení strategického dokumentu a Návrhu „Územného plánu obce vyšné Ružbachy“.

Výber z textu:

K návrhu územného plánu obce sme sa vyjadrovali listom č. CS SVP OZ KE 2084/2023/24 z 02.05.2023, v ktorom sme zadefinovali naše požiadavky, na ktorých tráme v plnom rozsahu a žiadame, aby boli zapracované v záverečnom stanovisku.

Z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov a protipovodňovej ochrany upozorňujeme na lokality, ktoré sa nachádzajú v blízkosti drobných vodných tokov....:

Zálačný potok ID 3-01-03-999 –

-plochy cestovného ruchu – situované v prieluke na pravom brehu v cca rkm 0,080 – 0,120, jedná sa o existujúce objekty,

- plochy rodinných domov – situované v prieluke na pravom brehu v cca rkm 0,250 – 0,280 a 0,300 – 0,350.

Základný potok kapacita koryta nie je dostatočná na odvedenie návrhového prietoku povodne Počas priechodu povodňových prietokov môže dôjsť k vybreženiu vody z koryta a zaplaveniu príľahlých pozemkov. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o zahusťovanie jestvujúcej zástavby, žiadame pred samotnou výstavbou navrhnúť a odsúhlasiť s našou organizáciou adekvátnu protipovodňovú ochranu stavebných objektov na prietok Q₁₀₀ročnej vody, odporúčame RD situovať k uličnej čiare.

..... požadujeme v zmysle § 49 zákona o vodách pozdĺž drobného vodného toku Základný potok ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku.....

Potok Rieka ID 3-01-03-989 –

-plochy priemyselnej výroby a skladov, lokalita Renčava – situované na pravom brehu v cca rkm 1,500 – 1,800,

- plochy zberného dvora, zberné miesto – situované na pravom brehu v cca rkm 2,000 navrhovaná plocha zberného dvora čiastočne zasahuje aj do parcely KNC 2782, ktorá je vedená ako vodná plocha a vlastníkom je SVP, š.p.....

- plochy cestovného ruchu – situované na ľavom brehu v cca rkm 3,900 – 4,000

Vodný tok Rieka nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q₁₀₀. Počas prechodu povodňových prietokov môže dôjsť k vybreženiu vody z koryta toku a k zaplaveniu príľahlého územia. Pre vodné toky pretekajúce v k.ú. Vyšné Ružbachy v súčasnosti nie sú spracované mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika v zmysle § 20 ods. 9 zákona č. 7/2010 výstavbu v nových lokalitách v blízkosti VT Rieka podmieňujeme vypracovaním znázornenia pravdepodobného priebehu záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorého maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov. Následne žiadame výstavbu situovať mimo zistený rozsah záplavového územia pre Q₁₀₀.

-plochy rodinných domov - situované v prieluke na pravom brehu v cca rkm 2,200

- plochy rodinných domov – situované v prieluke na ľavom brehu v cca rkm 2,550

- plochy cestovného ruchu – situované v prieluke na pravom brehu v cca rkm 3,000, jedná sa o existujúci objekt

- plochy rodinných domov – situované v prieluke na pravom brehu v cca rkm 3,330

..... ide o zahusťovanie jestvujúcej stavby, žiadame pred výstavbou navrhnúť a odsúhlasiť s našou organizáciou adekvátnu protipovodňovú ochranu stavebných objektov na prietok Q₁₀₀ ročnej vody.

-plochy rodinných domov, lokalita Roveň – situované v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 1,800 – 2,000

- plochy rodinných domov – situované v prieluke, v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 2,620

- plochy rodinných domov v potenciálne zosuvnom území – situované v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 3,200 – 3,250

- plochy rodinných domov, lokalita Na Brodku – situované v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 3,270 a 3,330

- plochy cestovného ruchu – situované v prieluke, v svahovitom teréne na pravom brehu v cca rkm 3,400, jedná sa o existujúci objekt

- viacúčelové vodné plochy – situované na pravom brehu Rieky v cca rkm 4,400 a 4,500

..... požadujeme v zmysle § 49 zákona o vodách pozdĺž drobného vodného toku Rieka ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku.....

Bezmenný ľavostranný prítok Rieky ID 3-01-03-1023 (správcovský názov Bezmenný, zaústenie v cca rkm 3,760)

-plochy cestovného ruchu, lokalita Smrečina – situované v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 0,200 – 9,300

..... požadujeme v zmysle § 49 zákona o vodách pozdĺž drobného vodného toku Rieky ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku.....

Bezmenný pravostranný prítok Rieky ID 3-01-03-994 (správcovský názov Rieka – BP, zaústenie v cca rkm 1,850)

- plochy sochárskeho sympózia – situované v svahovitom teréne, uvedenou lokalitou preteká potok v zarezanom koryte v cca rkm 0,800 – 0950

- plochy rodinných domov, lokalita Horbek – sú situované v svahovitom teréne na ľavom brehu v cca rkm 1,100 – 1,150 a 1,250 – 1,300, so zarezaným korytom.

..... požadujeme v zmysle § 49 zákona o vodách pozdĺž drobného vodného toku Rieky ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku.....

Poznámka: Pre všetky lokality uvedené vyššie z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany platí spoločný záver:

Pre výkon správy dotknutých vodných tokov požadujeme v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v z.n.p. pozdĺž (poznámka: vodného toku v lokalite) ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku (t.j. nerealizovať drobné stavby, oplatenie, výsadbu drevín, atď.) a zároveň požadujeme, aby správcovi toku bol umožnený prístup k vodným tokom pre účely zabezpečovania prevádzkových činností správcu toku vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Uvedené podmienky výstavby žiadame uviesť v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

Upozorňujeme, že akékoľvek zásahy do vodných tokov v našej správe (úprava vodného toku Rieka, viacúčelové vodné plochy situované na potoku Rieka v cca rkm 4,400 a 4,500, protipovodňové prehrádzky situované na bezmennom pravostrannom prítoku Rieky) je potrebné prerokovať s našou organizáciou.

Pri návrhu cyklistickej cestičky žiadame rešpektovať príslušné platné stavebné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“ a následne predložiť našej organizácii na vyjadrenie.

Z hľadiska ochrany vodných pomerov žiadame navrhnuť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v prípade nových lokalít určených na zástavbu (z komunikácií, spevnených plôch a striech rodinných domov, prípadne iných stavebných objektov) na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov. Uvedené opatrenia navrhnuť tak, aby prípadný odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 vodného zákona a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z. podľa § 9.

Oznamujeme Vám, že § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách bol novelizáciou zákona zrušený. Ustanovenia týkajúce sa inundačného územia určuje § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v z.n.p.

Vyhodnotenie: V územno-plánovacej dokumentácii rešpektovať závery stanoviska Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. – t.z. závery k jednotlivým lokalitám (vodným tokom) a k záverečnému vyjadreniu stanoviska.

Podmienky uvedené v stanovisku žiada SVP, š.p. uviesť v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

S-02 Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, Sekcia stratégie dopravy,

č. 12443/2023/SSD/48987 z 24.05.2023.

Vec: „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ – stanovisko MD SR k správe o hodnotení strategického dokumentu.

Výber z textu:

Správu o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O vyšné Ružbachy berie MD SR na vedomie a nemá k nej žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie: bez pripomienok.

S-03 Krajský pamiatkový úrad Prešov,

č. KRUPO-2023/10316-3/46500/Jur z 07.06.2023.

Vec: Záväzné stanovisko k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“.

Výber z textu: Krajský pamiatkový úrad Prešov (ďalej KPÚ Prešov) podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona z hľadiska ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk nesúhlasí s predloženou Správou o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“

..... KPÚ Prešov k uvedenému strategickému dokumentu „Územný plán obce vyšné Ružbachy“ po opätovnom preskúmaní veci a miestnej obhliadke vydal dňa 08.06.2023 opravné stanovisko č. KRUPO-2023/7877-4/44559/Jur (Poznámka: Kópia stanoviska v prílohe - pozri nižšie).

S-04 Krajský pamiatkový úrad Prešov,

č. KRUPO-2023/7877-4/44559/Jur z 08.06.2023.

Vec: Vyšné Ružbachy, Územný plán obce – oprava stanoviska č. KRUPO-2023/7877-2/31649/Jur z 19.04.2023 k návrhu Územného plánu obce vyšné Ružbachy.

(Poznámka: Text, resp. výber z textu nie je tu uvádzaný z dôvodu, že 21.06.2023 sa uskutočnilo na KPÚ Prešov prerokovanie záväzného stanoviska z 08.06.2023 č. KRUPO-2023/7877-4/44559/Jur, výsledkom je dohoda v zmysle § 22 ods. 4 zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (pozri nižšie bod S-05).

S-05 Zápisnica z prerokovania záväzného stanoviska KPÚ v Prešove, vydanom 08.06.2023 pod č.j. KRUPO-2023/7877-4/44559/Jur k návrhu Územného plánu obce Vyšné Ružbachy, konaného dňa 21.06.2023 so stretnutím na KPÚ v Prešove – dohoda v zmysle § 22 ods. 4 zák. č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Prítomní (podľa prezenčnej listiny): Za KPÚ Prešov – Mgr. Marián Uličný, PhD – riaditeľ KPÚ Prešov, Ing. arch. Vladimír Ligus – spracovateľ nového ÚPN-O Vyšné Ružbachy a Ing. Vladimír Šterbák – obstarávateľ ÚPN-O.

Výber z textu:

Obec Vyšné Ružbachy dohodla prerokovanie opravného stanoviska spisuje túto dohodu, vyhodnotenú chronologicky podľa jednotlivých pripomienok záväzného stanoviska:

1. KPÚ Prešov nesúhlasí s navrhovanou plochou pre výstavbu bytového domu na ploche parcely KN-C č. 6610, k.ú. Vyšné Ružbachy z dôvodu, že na uvedenej parcele sa nachádzajú pamiatkové objekty, ktoré sú súčasťou NKP – Areál sôch – č. ÚZPF 11075/1-106:

- č. ÚZPF 11075/1 – Socha abstraktná, autor: Gyula Meszes-Tóth,
- č. ÚZPF 11075/3 – Socha figurálna, autor: Miloslav Chlupáč,
- č. ÚZPF 11075/6 – Socha abstraktná, autor: Zygfryd Kopalski,
- č. ÚZPF 11075/7 – Socha figurálna, autor: Vladislav Mamčenko,
- č. ÚZPF 11075/8 – Socha abstraktná, Pocta Pribinovi, autor: Andrej Rudavský,
- č. ÚZPF 11075/9 – Socha abstraktná, autor: Pavol Binder

Orgán územného plánovania túto pripomienku akceptuje primerane a to v záväzných regulatívoch. V záväzných regulatívoch bude vyjadrená podmienka, že výstavba bude možná až po preložení pamiatkových objektov do areálu sympózia na základe predchádzajúceho stanoviska KPÚ ako podmieňujúcej investície pre výstavbu bytového domu. Pred funkčnú plochu pre výstavbu bytového domu sa v zmysle regulatívov záväznej časti ÚPN spracuje urbanistická štúdia.

2. Na ploche parcely KN-C č. 6627, k.ú. Vyšné Ružbachy, ktorá je navrhnutá na plochu rodinných domov sa nachádza pamiatkový objekt: Socha abstraktná, č. ÚZPF 11075/13, autor: Ján Korkoš, ktorá je súčasťou NKP Areál sôch – č. ÚZPF 11075/1-106. Na ploche NKP dodržať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v z.n.p. (pamiatkový zákon).

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej je priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, 10 m sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba., alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok (§ 27 ods. 2 pamiatkového zákona).

Orgán územného plánovania pripomienku akceptuje. Zároveň platí, že v záväzných regulatívoch bude vyjadrená podmienka, že výstavba bude možná až po preložení pamiatkových objektov do areálu sympózia na základe predchádzajúceho stanoviska KPÚ ako podmieňujúcej investície pre výstavbu rodinného domu.

3. KPÚ Prešov požaduje na plochách určených pre výstavbu rodinných domov v dotyku s plochou Sympózia situovať domy s odstupom tak, aby susedili s nezastavanou plochou záhrad novovznikajúcich rodinných domov.

Orgán územného plánovania pripomienku akceptuje.

4. Aktualizovať a doplniť v Sprievodnej správe na str. 32, v kap. 9 „Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov“; na str. 53, v kap. 14 „Ochrana kultúrnohistorických hodnôt“: na str. 68, v časti 7- Zásady a regulatívy zachovania

kultúrnohistorických hodnôt ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany a tvorby krajiny....“ údaje o pamiatkovom fonde nasledovne: V ÚZPF, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok sú v k.ú. Vyšné Ružbachy zapísané tieto NKP: Č. 10 – Areál sôch – medzinárodné sochárske sympóziu: č. ÚZPF 11075/I-106 na parcelách KN-C č. 2435/2, 2435/14, 6203/1, 6205, 6206, 6207, 6208, 6574, 6622, 6624, 6626, 6627, 6628, 6633, 133/97, 934, 939, 6606, 6610.

Orgán územného plánovania pripomienku akceptuje.

5. Vyznačiť v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie na uvedených parcelách národné kultúrne pamiatky grafickou značkou.

Orgán územného plánovania pripomienku akceptuje.

6. Doplniť v sprievodnej správe na str. 10, v kap. B – „Zásady a regulatívy priestorového usporiadania z hľadiska zachovania kultúrno-historického dedičstva podkapitolu:

8.2.2. Územia historických jadier miest a obcí ako potenciál kultúrneho dedičstva.

Orgán územného plánovania pripomienku akceptuje.

Vyhodnotenie: V územnoplánovacej dokumentácii v plnej miere akceptovať tento kompromisný návrh, vyplývajúci zo záverov zápisnice z prerokovania v texte uvedenej problematiky.

B.III. Úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia

Vplyvy akejkoľvek územnoplánovacej dokumentácie sa predpokladajú vo viacerých oblastiach; na obyvateľstvo a jeho zdravie, horninové prostredie a s ním súvisiace geologické procesy a pomery, na klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdu, flóru, faunu a ich biotopy, na krajinu a v rámci nej na chránené časti prírody a územný systém ekologickej stability, na kultúrne a historické pamiatky (vrátane archeologických nálezísk), na paleontologické náleziská a významné geologické lokality, prípadne iné vplyvy (ak sú identifikované).

Úplnosťou zistenia vplyvov strategického dokumentu (kladných alebo záporných, prípadne indiferentných) sa deklaruje, či v správe o hodnotení neboli opomenuté niektoré skutočnosti, závažne ovplyvňujúce životné prostredie.

V oblasti vplyvu na obyvateľstvo a jeho zdravie sa navrhovaný strategický dokument sústreďuje do viacerých oblastí.

Údaje o počte obyvateľov dotknutých navrhovaným územným plánom s predpokladaným demografickým vývojom do roku 2040 sú uvedené v správe o hodnotení v časti C, kap.II, podkapitole 9. Návrh územného plánu je koncipovaný tak, aby vznikli podmienky pre stabilizáciu obyvateľstva (demografická skladba je progresívna, mierne stúpajúca), v roku 2020 počet obyvateľov stúpol na 1450, v roku 2030 je predpoklad 1550 obyvateľov, v cieľovom roku 2040 1700 obyvateľov.

K hlavným rozvojovým funkciám sídla patrí funkcia obytná. Stúpa aj počet obývaných bytov – v roku 2020 bolo obývaných 415 bytov s obložnosťou 3,5, v roku 2030 sa predpokladá 470 obývaných bytov s obložnosťou 3,3, v cieľovom roku 2040 530 bytov s obložnosťou 3,2 obyvateľov na byt (vplyv má a bude mať rastúca migrácia do sídla).

Výstavba bytov sa sústreďí na nové lokality na okrajoch zastavaného územia obce. Najviac bytov má pribudnúť v juhozápadnej časti územia, v lokalite Horbek medzi areálom kúpeľov a bývalým kameňolomom slúžiacim ako vonkajšia expozícia sochárskeho sympózia. Ďalšie väčšie lokality pre výstavbu rodinných domov sú medzi severozápadnou časťou obce

a kúpeľným areálom v lokalitách Vagonár a Pod Červenou horou. Na severovýchodnom okraji obce sa bude obytná zástavba rozvíjať v lokalitách Zellard a Na Brodku. Menšou lokalitou výstavby rodinných domov bude okolie účelovej cesty vedúcej z Vyšných do Nižných Ružbách v lokalite Roveň.

Okrem bytovej výstavby na nových plochách bude v obci prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 35 objektov, mnoho ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Rekonštruovať je potrebné aj mnohé objekty pôvodnej historickej časti obce pri zachovaní a rozvíjaní pôvodnej formy radovej zástavby. Tieto domy budú prestavované väčšinou na ich pôvodných pozemkoch, možné je ich združovanie, len výnimočne sa počíta s náhradou na novej ploche, a to v prípade celkovej premeny na objekt občianskej vybavenosti alebo cestovného ruchu.

Základná občianska vybavenosť. V obci je vybudovaná základná občianska vybavenosť, vďaka osobitným funkciám aj niektoré špecifické druhy služieb. Ďalšie zariadenia, najmä vyššej občianskej vybavenosti, sú v susediacom meste Podolínece a okresnom meste Stará Ľubovňa. Niektoré zariadenia a služby využívajú aj obyvatelia susedných Nižných Ružbách (základná škola, pošta, lekárske ambulancie...). Prevádzky občianskej vybavenosti sú rozmiestnené vo všetkých častiach obce, pri čom na jej území sú tri zóny s vyššou koncentráciou týchto zariadení:

V centre obytnej časti obce je umiestnená prevažná časť prevádzok základnej občianskej vybavenosti pre trvale bývajúcich obyvateľov obce; v kúpeľnom areáli sú sústredené liečebné domy a vybavenosť pre návštevníkov kúpeľov; v lyžiarskom areáli sú osobitné sezónne zariadenia pre jeho návštevníkov. Zariadenia voľného cestovného ruchu sú rozmiestnené v rámci celého zastavaného územia obce s výnimkou hospodárskeho dvora.

Vzhľadom na predpokladaný mierny nárast počtu obyvateľov sa v návrhovom období javí potreba dostavby len niektorých zariadení základnej občianskej vybavenosti je v obci potrebné doplniť tieto zariadenia: Školské stredisko záujmovej činnosti, klub dôchodcov s jedálňou, zariadenie opatrovateľskej služby, ihriská pre deti a mládež, atletickú dráhu, výdajňu liekov, supermarket, turistické informačné centrum.

Časť potreby zariadení občianskej vybavenosti, najmä z oblasti obchodu a služieb, bude aj v ďalšom období saturovaná prevádzkovými jednotkami v polyfunkčných objektoch najmä v centre obce a malokapacitnými prevádzkami v zónach bývania.

V obci je potrebné rozvíjať vybavenostné centrum obce v priestore od nákupného strediska a obecného úradu po predajňu potravín Pod Lažňou a rozvojom špecializovanej obchodnej siete a zariadení služieb na ulici od vedúcej z centra obce do kúpeľného areálu ku reštaurácii Kamenný dvor, pričom tu je potrebné rozvíjať aj zariadenia pre návštevníkov obce a kúpeľov – predaj miestnych a regionálnych výrobkov, stravovacie zariadenia s regionálnymi špecialitami, cukráreň, kaviareň a pod.

V centre obce je potrebný priestor na usporiadanie lokálnych trhov, jarmokov a spoločenský akcií, na čo je vhodný aj dvor obecného úradu. Na vytvorenie nových zariadení občianskej vybavenosti je možné prestavať existujúce objekty alebo ich časti (najmä na prízemí) alebo nové priestory ku nim pristavať. Celé centrum obce a ulica vedúca z neho ku kúpeľom by sa mali rozvíjať ako polyfunkčná zóna bývania a občianskej vybavenosti, tvorená prevažne polyfunkčnými domami v kombinácii s jednoúčelovými budovami vybavenosti.

Návrhy územného plánu v doprave. Cesta III/3124 vedúca do obce z Nižných Ružbách je dopravne málo zaťažanou komunikáciou. V cieľovom roku 2040 bude mať dostatočnú kapacitu za podmienky jej dostatočnej údržby (aj v roku 2050).

V základnom komunikačnom systéme sa ďalšou významnou cestou stane cesta vedúca na Horbek od cintorína.

Ulica vedúca z centra obce k Ružbašskému kráteru má mať charakter „upokojenej“ komunikácie s prevahou nemotoristickej dopravy, prípadne obytnej ulice.

Súčasťou rozvoja dopravného systému v obci Vyšné Ružbachy musí byť dobudovanie potrebných parkovísk pri jestvujúcich, prípadne výstavba nových parkovísk. Potreba vybudovania parkovísk je akútna pri vstupe do kúpeľov pri „švajčiarskych domčekoch“ a v lyžiarskom areáli. Samostatné parkovacie plochy musia byť vybudované aj v podnikateľských zónach.

Zásobovanie pitnou vodou. Pre zásobovanie riešeného územia pitnou vodou je potrebné zabezpečiť vodárenský zdroj s výdatnosťou 15,75 l za sekundu. Vyšné Ružbachy budú naďalej zásobované z miestnych vodárenských zdrojov – prameňov Kýčera a Beatrix, ktoré majú dostatočnú výdatnosť pre návrhové obdobie. Tieto vodné zdroje je možné využiť aj pre zásobovanie susedných obcí Nižné Ružbachy a Lackovce.

Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách – v chatových osadách bude vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov (studní). Používanie úžitkovej vody z individuálnych zdrojov (studní) môže znížiť celkovú potrebu vody v celom riešenom území.

Akumulácia vody v obci Vyšné Ružbachy je zabezpečená v existujúcich vodojemoch. Podľa zhodnotenia majú existujúce vodojemy celkovo dostatočnú kapacitu pre celú zásobovanú oblasť, nedostatočná je akumulácia pre chatovú oblasť Kukura, kde je potrebné zdvojnásobiť kapacitu vodojemu.

Splaškové vody z obce budú naďalej odvádzané verejnou kanalizáciou do čistiareň odpadových vôd v Nižných Ružbachoch. Splašková kanalizácia bude dobudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach zastavaného územia obce.

Chatové osady v odľahlých samostatných lokalitách budú vybavené samostatnými domovými čistiarnami odpadových vôd alebo nepriepustnými žumpami so zabezpečeným vývozom splaškových vôd na likvidáciu do ČOV.

Dažďové vody v novobudovaných lokalitách budú odvádzané samostatnou dažďovou kanalizáciou alebo otvorenými priekopami do blízkych recipientov (potokov) so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd a pri vypúšťaní vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd s obsahom znečisťujúcich látok aj vybudovaním zariadení na zachytávanie znečisťujúcich látok.

Stoková sieť bude napojená na existujúce kanalizačné zberače, odvádzajúce odpadové vody z obce Vyšné Ružbachy. Trasa navrhovaných potrubí stokovej siete je vedená prevažne verejnými priestranstvami a je navrhnutá tak, aby bolo možné na ňu napojiť všetkých producentov splaškových vôd cez čo najkratšie domové prípojky.

Čistiareň odpadových vôd. Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti, výrobných areálov aj rekreačných zariadení a kúpeľov v obci Vyšné Ružbachy je zabezpečené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Nižné Ružbachy. ČOV Nižné Ružbachy má predpoklad dlhodobu vyhovujúcej prevádzkovej kapacity ČOV na vyše 30 rokov.

Návrhy v oblasti zásobovania energiami. Zabezpečenie novonavrhovaných odberov v zastavanom území obce návrh územného plánu predpokladá z existujúcich trafostaníc, ktoré budú podľa potreby rekonštruované na požadovaný výkon v novonavrhovaných lokalitách, prípadne aj novými distribučnými trafostanicami. Rekonštrukcia VN a NN rozvodov sa bude realizovať káblami, uloženými v zemi.

Pre novú zástavbu budú potrebné aj úpravy v nízkonapäťových rozvádzačoch jestvujúcich trafostaníc. Nová zástavba bude napájaná z NN rozvádzačov trafostaníc úložnými káblami vo výkopoch.

V územnom pláne obce sa v návrhovom období uvažuje s výstavbou cca 115 bytov, prevažne v rodinných domoch, s rekonštrukciou a dostavbou zariadení občianskej vybavenosti, dobudovaním rekreačných zariadení aj výrobného a skladového areálu. Sprievodná správa k návrhu územného plánu v rámci návrhov na čerpanie elektrickej energie udáva prehľad pre stanovenie spotrebiteľských skupín, predpokladané podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť druhov zariadení.

V súčasnej dobe obec je plynofikovaná, miestne domácnosti používajú na vykurovanie prevažne zemný plyn, čiastočne aj palivové drevo. V územnom pláne sa ale počíta v návrhovom roku s čiastočným využívaním elektrickej energie aj na vykurovanie.

Zásobovanie teplom: Zástavba v obci Vyšné Ružbachy bude naďalej zásobovaná teplom prevažne z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú väčšinou plynofikované. Zemný plyn slúži aj na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody. V novej výstavbe budú ako zdroje tepla využívané aj nové technológie a obnoviteľné zdroje energie, ako tepelné čerpadlá, biomasa alebo fotovoltaika. Spotreba zemného plynu v pôvodných objektoch sa zníži zatepľovaním.

Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy teplej úžitkovej vody a prípravu jedál. Pri výpočte potreby obyvateľstva treba uvažovať s dosiahnutím 85-90 % plynofikácie.

Všeobecné zhrnutie vplyvov na obyvateľstvo: Návrh územného plánu obsahuje také riešenia, ktoré by v sebe nemali niesť riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by doterajšie riziká mali obmedziť alebo vylúčiť, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo by významne narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Naopak, obsahuje riešenia, ktorými sa skvalitnia ekonomické, sociálne, bezpečnostné a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo.

Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok obyvateľov môže nastať pri stavebnej činnosti zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamená zvýšené riziko na obyvateľstvo.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Vyšné Ružbachy nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú v etape výstavby plánovaných objektov v dôsledku odstránenia nadložných vrstiev a obnaženia horninového základu; zásahy nebudú siahať nadmerne do hĺbky a nebudú podstatne narušovať základovú horninu.

Do priestorov lokalít s aktívnymi a potenciálnymi zosuvmi aktivity navrhované v územnom pláne nie sú umiestňované.

V katastrálnom území Vyšných Ružbách je situované chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Vyšné Ružbachy“ – sú určené na zabezpečenie ochrany a dobývania výhradného ložiska travertínu. Kameňolom nie je v prevádzke, dlhodobo slúži na organizovanie sochárskych sympózií a exteriérovú expozíciu sôch. Prípadnú ťažbu travertínu z tohto ložiska je možné povoliť len v malom rozsahu a výhradne na umelecké účely.

Vplyvy na klimatické pomery. Povaha realizácie stavieb a činností podľa návrhu územného plánu nevyvolá zmeny v klimatických pomeroch obce a v jej okolí.

Určité „mikrozmeny“ v mikroklimé príslušného okolia malého rozsahu vyvolá vybudovanie malej vodnej nádrže na toku Rieka (nad súčasnou vodnou nádržou), určenej (tak, ako u predchádzajúcej) predovšetkým na zasnežovanie lyžiarskych svahov. Okrem tejto funkcie v krajine bude slúžiť predovšetkým ako polder na zachytávanie a reguláciu prítokových vôd. Toto ovplyvnenie nebude zásadnej povahy, nebude mať negatívne vplyvy na klímu obce (a teda obyvateľstvo a jeho zdravie). Práve naopak, počas horúcich a suchých letných dní môžu vodozadržné opatrenia prispieť odparovaním v nedefinovanej vzdialenosti od zdrží k vylepšeniu klimatických pomeroch.

Vplyvy na ovzdušie. Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolá negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia.

Krátkodobé vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií a hluku z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podložím. Negatívnym krátkodobým vplyvom je možné predchádzať, resp. ich eliminovať aktuálnymi opatreniami.

Vplyvy na vodné pomery. Vodný tok Rieka je v zastavanom území obce čiastočne upravený stabilizovaním koryta. Úpravy koryta sa pokladajú za nedostatočné, koryto nemá kapacitu na storočnú vodu. Aj pre ochranu sídla je nad obcou vybudovaná malá vodná nádrž s primárnou funkciou zasnežovania lyžiarskych terénov areálu Skipark Vyšné Ružbachy. Podľa návrhu územného plánu obce má byť nad súčasnou vodnou nádržou vybudovaná ďalšia malá vodná nádrž na Rieke s primárnou funkciou poldra, zadržiavajúceho a regulujúceho prítokové vody.

Vplyvy na pôdu. Pre navrhovanú výstavbu najmä v extraviláne je potrebné zabráť pozemky pôvodne využívané ako poľnohospodárska pôda. Vyhodnotenie perspektívneho záberu PP bude spracované formou samostatných príloh po prerokovaní návrhu územného plánu. V riešenom území nie je navrhovaný záber lesného pôdneho fondu.

Realizácia činností a stavieb podľa ÚPN nebude mať negatívne vplyvy na pôdy, až na čiastočné úbytky pôdneho fondu. Výstavba rodinných domov, bytov a rozširovanie objektov občianskej vybavenosti sa dotknú pôdy v rámci súčasného zastavaného územia, aj mimo.

Poľnohospodárska pôda mimo zastavaného územia (vrátane nadmerných záhrad) bude zasiahnutá trvalými úbytkami predovšetkým realizáciou zástavby rodinných domov v nových lokalitách rozšírením pôvodného zastavaného územia obce.

Návrh územného plánu prezentuje opatrenia na zamedzenie a minimalizáciu pôdnej erózie, najmä v súvislosti s hospodárením s povrchovými vodami (pozri vyššie kap. III.5 Vplyvy na vodné pomery).

Nepredpokladá sa v súvislosti s návrhmi územného plánu kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.

V návrhu územného plánu obce Vyšné Ružbachy sú prezentované aktivity, u ktorých je predpoklad, že môžu negatívne, indiferentne, alebo i pozitívne vplývať na významné druhy

rastlín, živočíchov a ich biotopy, resp. na významné biotopy v zmysle klasifikácie „európsky a národne významné“.

Zo zámerov, prezentovaných v návrhu územného plánu, u ktorých je predpoklad vplyvu na flóru, faunu a biotopy, sú vybrané tieto:

V zastavanom území sa zámery návrhu územného plánu napriek širokej škále návrhov prakticky nedotknú; chránená fauna, predovšetkým avifauna a chiropterofauna (netopiere) tolerujúca a využívajúca urbánne prostredie je schopná sa v súvislosti s ľudskými aktivitami prispôbiť a primerane reagovať.

Na plochách, vytypovaných návrhom územného plánu pre umiestnenie výstavby rodinných domov a bytových domov ďalších stavieb dôjde logicky k zmene a k strate pôvodných biotopov živočíchov a rastlín.

Vo voľnej krajine, t.z. mimo zastavaného územia obce zo zámerov, prezentovaných v návrhu územného plánu, u ktorých je predpoklad vplyvu na flóru, faunu a biotopy, sú vybrané tieto:

Z dopravných stavieb predovšetkým údržba a budovanie turistických trás, cyklistických trás (nepodstatné vplyvy), účelových ciest a budovanie cesty od cintorína na lokalitu Horbek, z vodných stavieb budovanie malej vodnej nádrže, resp. poldra na vodnom toku Rieka.

Vplyvy uvedených stavieb a činností môžu byť podstatnejšie a ich rozsah, dosah a účinky je možné hodnotiť v závislosti od povahy a plošného vyjadrenia stavby alebo činnosti.

Vplyv niektorých vyššie uvedených zámerov návrhu územného plánu na chránené rastliny, biotopy, chránené živočíchy a ich biotopy bude málo podstatný až indiferentný. Podstatnejší vplyv môžu mať zámery – budovanie poldrov, budovanie spevnených prístupových ciest a rekreačných centier v prostredí lesných a lúčno-pasienkových ekosystémov. V čase budovania môžu byť narušené najmä pobytové a hniezdne možnosti niektorých chránených druhov vtákov (druhov vyskytujúcich sa a hniezdiacich na lokalitách v závislosti od primeraného ekotopu).

Na druhej strane budovanie - doplnenie systému poldrov (ktoré sa za určitých podmienok môžu zmeniť na dočasné vodné hladiny) okrem kladného účinku z hľadiska ochrany zdravia a majetku obyvateľov pred prívalovými povodňovými vodami vytvorí relatívne nové ekosystémy, obohacujúce kvalitu biodiverzity krajiny.

Migračné trasy nadregionálnej, regionálnej i miestnej úrovne u terestrických i lietajúcich živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním, za zaujatím hniezdisk a i.) nie sú plánovanými zámermi podstatne narušené. Výlučne terestrické biokoridory, ktoré využívajú predovšetkým cicavce (vysoká zver, šelmy) a stepné druhy avifauny nebudú dotknuté, pretože definovanie takého biokoridoru nie je viazané na úzky koridor, ale naopak, na relatívne široký; to sa týka aj avifauny v priestore. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, kumulatívne a dlhodobé, až trvalé.

Migrácia, resp. odovzdávanie genetických informácií limnických (vodných) živočíchov sa v riešenom území deje výlučne vo vodnom prostredí, ktoré predstavuje médium hydrickej časti hydricko-terestrických biokoridorov – tečúca voda. Na niektorých miestnych vodných tokoch (predovšetkým na toku Rieka nad obcou i v obci) všetky navrhované opatrenia na zadržiavanie vody v krajine, vrátane malých vodných nádrží - poldrov, ale i na prítokoch vodných tokov nesmú na tokoch pôsobiť ako neprekonateľné migračné bariéry.. Ak sa vodozádržné stavby stanú bariérami, negatívne vplyvy budú vyhodnotené ako priame, kumulatívne a dlhodobé, až trvalé.

Predpokladané vplyvy aktivít, prezentovaných v návrhu ÚPN, na biotopy.

Zámery návrhu územného plánu, ktoré budú znamenať podstatnejšie zásahy do prírodného prostredia a teda teoreticky aj do biotopov sa okrem zastavaného územia obce predovšetkým sústreďujú na plochy v súčasnej poľnohospodárskej krajine, naviazané na blízkosť sídla.

Priamo dotknuté budú lúčno-pasienkové biotopy plochami, určenými návrhom územného plánu na výstavbu na plochách rodinných domov a bytových domov. Sú to biotopy, patriace do skupiny Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky.

Zámerom vybudovania ďalšej vodnej nádrže s funkciou poldra nad súčasnou nádržou na vodnom toku Rieka sa zasiahne do prioritného biotopu európskeho významu Ls1.4, 91E*0 Horské jelšové lužné lesy. Aby tento biotop nebol v tangovanom úseku prerušený, vodnú nádrž je potrebné projektovať v súlade so zámerom nevytvoriť prerušujúcu vegetačnú bariéru na vodnom toku Rieka – na lokálnom hydricko-teristrickom biokoridore.

Do lesných biotopov európskeho významu návrhy územného plánu podstatne nezasahujú.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny. Výraznejšie, ale nie podstatné vplyvy na historickú štruktúru a scenériu krajiny bude mať zámer územného plánu rozšírenia zastavanej plochy obce o plochy výstavby rodinných domov a bytových domov. Na druhej strane je snaha územného plánu zachovať kompaktný urbanistický celok, ale v rozšírenej podobe (predĺžením urbanistického celku) s cieľom akceptovať nutný výhľadový rozvoj obce a jej demografický rozvoj, pričom je rešpektovaný kúpeľný areál a jeho rekreačno-liečebné funkcie.

Predpokladané vplyvy na urbanistický celok obce je možné vyhodnotiť ako priame, dlhodobé až trvalé.

Podstatné zmeny vo vnímaní scenérie krajiny zo strany zámerov návrhu územného plánu nenastanú.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability.

Vplyvy na chránené územia. V katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy nie sú zriadené chránené územia prírody národnej siete, ani chránené územia európskej siete Natura 2000, t.z. že v tejto správe nemôžu byť vyhodnotené.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES). Zámery obsiahnuté v návrhu územného plánu obce Vyšné Ružbachy zasiahnu len v nepodstatnej miere do niektorých prvkov ÚSES, najmä regionálnej a lokálnej (miestnej) úrovne. K najviac ovplyvneným prvkom ÚSES bude patriť po zrealizovaní plánov regionálny biokoridor (RBK) Rieka v úseku nad sídlom a lyžiarskym areálom, ktorý bude pomerne podstatne prerušený navrhovaným zámerom – situovaním a stavbou malej vodnej nádrže – poldra na toku nad existujúcou vodnou nádržou, zameranou účelovo na zasnežovanie lyžiarskeho areálu.

Do istej miery môže byť narušený aj úsek vodného toku Rieka v zastavanom území a pod obcou a jeho prítoku – Zálačného potoka v zastavanom území, ak by v súvislosti s protipovodňovou ochranou boli prijaté len čisto technické opatrenia pre úpravy tokov.

Návrh územného plánu neumiestňuje zámery do ostatných prvkov nadregionálnej, regionálnej i lokálnej úrovne v katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky sa z hľadiska návrhu územného plánu neočakávajú, územný plán tento fenomén v obci potvrdzuje a rešpektuje. To sa týka aj známych a reálne predpokladaných archeologických nálezísk. Nové archeologické lokality môžu byť objavené počas výstavby objektov, vyplývajúcich so zámerov návrhu ÚPN.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V katastrálnom území obce Vyšné Ružbachy sa skameneliny, t.z. výskyty sladkovodných mäkkýšov a odtlačkov rastlinných orgánov (predovšetkým listov drevín) vyskytujú v prostredí travertínov. Nie sú bližšie v krajine identifikované, pretože výskyt skamenelín, resp. odtlačkov je v travertínoch všeobecný jav.

Do prostredia travertínov návrh územného plánu zámary neumiestňuje.

K významným geologickým lokalitám v prostredí mezozoika a kvartéru (travertínové sedimenty) Vyšných Ružbách možno jednoznačne priradiť prirodzené vývery minerálnych vôd (nie vrty), tzv. Ružbašský kráter, svahové sedimenty iniciačného štádia vzniku travertínov - penovcov v lokalite „Vodopád“ (pomenovanie odporujúce definícii vodopádu), travertínové „útesy“ pod objektom Biely dom a dobývací priestor na travertín v kameňolome, ktorý v súčasnosti slúži ako prírodné sympóziu pre diela umelcov – sôch z miestneho travertínu.

Do prostredia uvedených geologicky významných lokalít návrh územného plánu zámary neumiestňuje.

Iné vplyvy. Iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa ÚPN neboli v rozsahu tohto hodnotenia identifikované.

Záver k úplnosti zistení kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie:

Na základe podrobného preštudovania Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ a návrhu územnoplánovacej dokumentácie sa konštatuje, že zistenia predpokladaných kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (vrátane prírodného prostredia) a odhad ich významnosti sú dostatočné a prezentujú jeho kvalitu i potenciálne možnosti vo vzťahu k možným a predpokladaným (pozitívnym i negatívnym) vplyvom v jednotlivých oblastiach širokého záberu životného prostredia v podmienkach katastrálneho územia obce Vyšné Ružbachy. Odhad významnosti jednotlivých zámerov návrhu územného plánu uvádza správa o hodnotení v kap. III.

B.IV. Použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií

Posudzovaný návrh územného plánu obce Vyšné Ružbachy rieši využitie dotknutého územia v rozsahu katastrálneho územia, t.z. plôch v zastavanom území obce a mimo zastavaného územia.

Zvolená bola porovnávací metóda hodnotenia výhodnosti deklarovaného variantu v návrhu územného plánu a „nulového“ variantu podľa schémy „výhodnejší“ – „indiferentný“ v sledovaných tematických oblastiach vplyvov na obyvateľstvo, horninové prostredie, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdu, na faunu, flóru a biotopy, na krajinu, na chránené územia, na územný systém ekologickej stability, na pamiatky a archeologické náleziská a na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Porovnanie nulového variantu a návrhu ÚPN obce Vyšné Ružbachy podľa spracovateľa odborného posudku:

Vplyvy na obyvateľstvo – výhodnejší je návrh ÚPN

Vplyvy na horninové prostredie – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na klimatické pomery – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na ovzdušie – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na vodné pomery – výhodnejší je návrh ÚPN
 Vplyvy na pôdu – výhodný nulový variant
 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na krajinu – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na chránené územia národnej a európskej siete – nehodnotí sa, kategória absentuje
 Vplyvy na ÚSES – výsledok je indiferentný
 Vplyvy na pamiatky - výsledok je indiferentný
 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality – výhodnejší je návrh ÚPN

Podľa tejto metódy hodnotenia v bodovom porovnaní variantu deklarovaného v návrhu územného plánu s „nulovým“ variantom návrh (variant) ÚPN dosiahol 3 body, „nevýhodný“ variant 1 bod a indiferentnému výsledku s prirodzeným príklonom k variantu ÚPN bolo priradených 7 bodov (tematická oblasť– vplyvy na chránené územia národnej a európskej siete nie je hodnotená, kategória v krajine riešeného územia absentuje).

Poznámka: Indiferentný výsledok znamená, že zásahy do životného, resp. prírodného prostredia v dôsledku aplikácie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie sú v hodnotenej oblasti nepodstatné a skôr sa prikláňajú v prospech variantu ÚPN, pretože nevykazujú jednoznačné negatívne dôsledky.

B.V. Varianty riešenia strategického dokumentu

V dokumente „rozsah hodnotenia“, ktorý vydal Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, č. OU-SL-OSZP-2023/002272-020 z 20. marca 2023 sa pre ďalšie hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ neurčujú varianty.

Návrh územného plánu obce Vyšné Ružbachy (okres Stará Ľubovňa) je riešený nevariantne, t.j., že je zvolený len jeden deklarovaný variant, pričom je prirodzene porovnávaný s tzv. nulovým variantom; ten predstavuje súčasný stav v záujmovom území, resp. stav pred realizovaním zámerov návrhu územného plánu.

Od variantného riešenia sa upustilo vzhľadom k viacerým vlastnostiam územia katastra Vyšných Ružbách (historický vývoj, morfológia, reliéf, limity a teda priestorové a ďalšie možnosti rozvoja obce).

Porovnávaním deklarovaného variantu v návrhu územného plánu s „nulovým“ variantom je možné konštatovať, že deklarovaný variant je pre obyvateľstvo a rozvoj obce z hľadiska ponímania širšieho diapazónu životného prostredia výhodnejší a progresívnejší, pretože prináša riešenie existujúcich potrieb a problémov (výstavba objektov na bývanie, občianska vybavenosť, dobudovanie technického vybavenia, využitie potenciálu na rekreáciu, šport a agroturistiku, oddelenie splaškovej kanalizácie od odvádzania zrážkových vôd, protipovodňové, resp. vodozadržné opatrenia a i.). Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce a sociálno-ekonomického postavenia a zdravia jej obyvateľov. Vychádzajúc zo súčasnej štruktúry krajiny katastrálneho územia obce Vyšné Ružbachy, jeho morfológie, reliéfu, biodiverzity a zároveň situovania sídla v krajine a rešpektovania potrieb obyvateľstva v záujme jeho zdravia a kvality života, je možné postupne úspešne realizovať navrhnuté zámery územného plánu tak, aby ich vplyv bol v konečnom dôsledku úmerne

možnostiam a limitom vyhodnotený ako pozitívny na väčšinu prvkov a zložiek životného prostredia.

Pri rešpektovaní podmienok vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov chrániacich životné prostredie (a v rámci neho prírodné prostredie) s využitím ekologických postupov využívania územia je možné konkretizovať navrhované riešenia ÚPN-O v takej kvalite a spôsobom, že nebudú mať významný negatívny vplyv na dotknuté prírodné prostredie katastrálneho územia obce Vyšné Ružbachy.

Aj z toho hľadiska sa deklarovaný „monovariant“ prezentuje ako výhodnejší oproti „nulovému“ variantu.

Záver: Zo správy o hodnotení, ale predovšetkým z návrhu strategického dokumentu vyplýva, že variant deklarovaný v návrhu územného plánu je výhodnejší a progresívnejší (najmä z pohľadu vplyvu na obyvateľstvo) ako variant „nulový“ (okrem vplyvu napôdu, kde je pochopiteľne „nulový“ variant pre súčasný stav prírody výhodnejší).

B.VI. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu

Opatrenia zamerané na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Vyšné Ružbachy sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb.

Z pohľadu posúdenia vplyvov na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné, pozornosť je predovšetkým potrebné venovať požiadavkám, vyplývajúcim zo stanovísk k správe o hodnotení.

Konkrétne stanovené preventívne, eliminačné a kompenzačné opatrenia na minimalizáciu vplyvov činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Vyšné Ružbachy na životné prostredie budú vymedzené – špecifikované v predprojektovej a projektovej príprave vo vyjadreniach, stanoviskách, rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch dotknutých orgánov štátnej správy, verejnej správy, vydávaných v súlade s aktuálnymi právnymi predpismi zákonodarcu alebo rezortov.

Konkrétne opatrenia na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu (predovšetkým vo vzťahu k zámerom územného plánu, umiestnených v kontakte s prvkami územného systému ekologickej stability, tiež vo vzťahu k biotopom európskeho a národného významu, k druhom a vodným tokom) sú uvádzané v prílohe posudku: Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšné Ružbachy“ (návrh), v kap. VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Sú to opatrenia, ktoré je potrebné zakomponovať do územnoplánovacej dokumentácie buď ako určujúce a zamerané na konkrétne zábery, alebo v polohe odporúčania.

Niektoré opatrenia vychádzajú zo stanovísk k správe o hodnotení, resp. k predchádzajúcim stanoviskám k oznámeniu o strategickom dokumente, ktoré je potrebné primerane akceptovať.

Do územnoplánovacej dokumentácie je potrebné zakomponovať opatrenie, v rámci ktorého v procese schvaľovania zámerov a plánov deklarovaných v Územnom pláne obce Vyšné Ružbachy niektoré plány/zábery budú podliehať potrebnému súhlasu orgánu ochrany prírody podľa § 6 „Ochrana prírodných biotopov“, resp. potrebnému vyjadreniu orgánu

ochrany prírody podľa § 9 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Špecificky do územnoplánovacej dokumentácie je nutné (z dôvodu priechodnosti hydrických biokoridorov) zakomponovať požiadavku, že objekty vodozádržných úprav na tokoch (polder, prehrádzky) musia byť volené (projektované) vo forme a tvare, ktoré nebudú pre vodné organizmy (nielen ryby, ale aj pre ostatné skupiny predovšetkým drobných vodných živočíchov) pôsobiť ako neprekonateľná bariéra.

Takisto špecificky v územnoplánovacej dokumentácii je z preventívnych dôvodov potrebné zakomponovať upozornenie týkajúce sa výstavby a prevádzkovania rekreačných turistických peších trás a cyklotrás, že niektoré turistické chodníky a cyklotrasy kvôli hniezdenu a výchovy mláďat významných druhov avifauny môžu byť v závislosti od aktuálneho stavu operatívne na potrebný čas znesprístupnené a dočasne vyradené z prevádzky.

Z dôvodu, že pri realizácii plánov, zámerov a projektov vyplývajúcich z územného plánu spojených zo zásahmi do pôdneho horizontu alebo horninového prostredia, alebo do pôvodnej rastlinnej štruktúry sa do prostredia dostávajú nežiaduce a nepôvodné invázne druhy rastlín, je už všeobecne potrebné dbať na včasné, účinné a odborné odstraňovanie nepôvodných invadujúcich druhov rastlín (predpoklad predovšetkým pri terénnych úpravách budúcich obytných zón, úpravách cyklotrás a turistických chodníkov, pri stavbe poldra, prípadných úpravách lyžiarskeho areálu, ale aj pri drobných stavbách a malých zásahoch v súčasnom zastavanom území obce, i mimo zastavaného územia).

C.I. Návrh záverečného stanoviska (samostatne v prílohe)

D.I. Spracovateľ posudku

Odborný posudok k strategickému dokumentu Územný plán obce Vyšné Ružbachy, k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrh záverečného stanoviska podľa §§ 13 a 14 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe určenia za spracovateľa odborného posudku Okresným úradom Stará Ľubovňa, odborom starostlivosti o životné prostredie č. OU-SL-OSZP-2023/002272-034 z 9.júna2023vypracoval:

Mgr. Marián Buday

Exnárova 14, 080 01 Prešov

Tel.: 0904 416 468

e-mail: marian.buday46@gmail.com

držiteľ osvedčenia MŽP SR o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 61 ods.8 zákona č. 24/2006 Z.z. z 29.marca 2010, č. 512/2010/OHPV v odbore 2y ochrana prírody, v oblasti 3o územný rozvoj a územné plánovanie podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z.z.

a

zapísaný 25.januára2008 a 8.marca 2018 opätovne zapísaný pod č. F-63/2008 ako fyzická osoba v zozname MŽP SR odborne spôsobilých osôb podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pre vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny.

Podpis spracovateľa posudku: